

Wychodzi co tydzień w dwóch wydaaniach: dla Lwowa o godz. 2. popołudniu, dla prowincji o godz. 8. wieczorem. W dni świąteczne zaś dla Lwowa o godzinie 12 w południe, dla prowincji o 5 wieczorem. W Niedzielę nie wychodzi.  
Przedpłata wynosi z przesyłką pocztową miesięcznie zł. 2— kwartalnie zł. 6— Za granicę kwartalnie złr. 7-50.  
W miesiącu z dostawą do domu miesięcznie i zł. 50 et. kwartalnie 4 zł. 50 et.  
**BIURA REDAKCJI:** ulica Czarnieckiego 1. 4 parter. Stawie od godz. 1 w południe.

# GAZETA NARODOWA

**Ogłoszenia i przedpłaty przyjmują:**  
We Lwowie: Administracja „Gazety Narodowej”, ul. Czarnieckiego 1. 2 (sklep), księgarnia Jakubowska i Zadurowicz plac Marjański 1. 10, tudzież „Biuro Dzienników” ulica Karola Ludwika 1. 9.  
**Ogłoszenia przyjmują:**  
WPARYŻU: C. Adam (Ciborowski), 52 Rue du Tour-Paris. — We WIEDNIU: Hasenstein & Vogler (Otto Maas), Walfischgasse 10; Rudolf Moore, Sellenstrasse 2; A. Oppelik, Grünangergasse 13; M. Dukes Wellke 6; H. Schallek Wollzeile 11 i J. Danneberg 1, Kumpfgasse 7. — W HAMBURGU: A. S. Iner. W FRANKFURCIE n. M. Hasenstein & Ve. et. i G. L. Daube et Comp. — W WARSZAWIE: R. Schmań et Frandler.  
**CENA OGŁOSZEŃ:** Ogłoszenia swycenne — jednospaltowy wiersz lub jego miejsce 6 ct. — Reklamy i Nadeślania za wiersz lub jego miejsce 20 ct.

## Z powodu przejazdu carewicza przez Galicyę.

Lwów d. 14. listopada.  
Przyszły dziedzic ponurego samodzięrcy „wszech Rosyi”, carewicz Mikołaj, bawił we Wiedniu przez dwa dni, jako gość cesarza austriackiego, który go podejmował z całą właściwą mu ujmującą uprzejmością. Organa urzędowe i tak zwane półurzędowe zarówno we Wiedniu, jak i nad Nawa, spełniły powinność swoją, gdy z powodu tej wizyty synpny słodkobrzącymi komunikatami o pożytkach doniosłych, jakie pobyt chwilkowy carewicza we Wiedniu poczytywać należy za potwierdzenie ze strony Rosyi zapewnienia, złożonych przez austro-węgierskiego ministra spraw zagranicznych, hr. Kalnokego, w delegacjach dla spraw wspólnych tej treści, że stosunki dyplomatyczne pomiędzy Austro-Węgrami a Rosją obecnie nie poświadczają do życzenia, gdyż nie zachodzi żadna faktyczna okoliczność, któraby mogła zwiędzać pokojowe zamiary władców obu tych mocarstw.  
Było przeto misją carewicza we Wiedniu podziwiać wobec cesarza Franciszka Józefa zdanie, że na teraz nie zachodzi nie, co mogłoby zamącić znane zamiłowanie pokoju jego ojca.

## Sądownictwo karne.

Lwów d. 14. listopada.  
Koło polskiemu i jego interpelantowi p. Pińskiego należy się zasługa, że okólnik ministra sprawiedliwości, który poniżej dla ważności dosłownie podajemy, został publicznie ogłoszony. Mniejsza o to, że bezpośrednim powodem wydania tego okólnika były dwa wielkie procesy karne, w których szło o urzędników i o arystokratę; nie pytamy nawet, ażali jednym z decydujących powodów tego okólnika nie był wzgląd na finans państwowe, gdyż oba te procesy połączony za sobą ogromne wydatki, które państwo ponieść będzie musiało, — dość, że okólnik ten został wydany.  
Czy i o ile ten okólnik w zupełności celu dopnie, to inne pytanie. Podobny okólnik wydał tenże sam minister hr. Schönborn do prokuratorji, zalecając im większą ogledność w występowaniu przeciw prasie. Prokuratorja wprost podlega ministerstwu, a więc władzy administracyjnej; członkowie prokuratorji nie posiadają przywileju nietykalności i nieruszalności; — co minister poleci, prokuratorze spełnić muszą. A jednakowoż dni temu kilka hr. Schönborn wyznaczył był zmuszonym w Radzie państwa, że zdają się wypadki zbyt surowego ze strony prokuratorji postępowania z prasą. Sędzia jest nieetykalnym, nieruszalnym, obowiązują go tylko ustawy i mające powagę ustaw rozporządzenia wykonawcze — dla niego więc jest okólnik ministra tylko radą, co najwyżej wskazówką, może go słuchać albo nie, a na każdy sposób może go sobie w praktyce tłumaczyć jak mu się za właściwe wyda.  
Zresztą i najlepsza chęć sędziego ma swoją granicę w nieudolności. Można być wzorowym sędzią śledczym i wotantem, a żadnych nie posiadać przymiotów, jakich prowadzenie karnej rozprawy sądowej wymaga, nie posiadać należytej pamięci i rozgarnienia, tudzież należytej siły odpornej wobec prokuratora lub obrońcy. Można i te wszystkie nawet posiadać przymioty, a jeszcze ulegać wpływom narodowościowym, politycznym, wyznaniowym. Fakt jest, że zwłaszcza w niemieckich prowincjach, ilekroć się zdarzy rozprawa, w której mniej więcej chodziło o antisemityzm, bywa ona prowadzona w duchu wręcz wrogim antisemityzmowi, chociaż nie chodziło wcale o wyznaczenie żydowskie, tylko o znane wybrki żydowizmu.  
Wcale zaś wątkami okazać się widoki okólnika hr. Schönborna, jeżeli zważymy — co niedawno temu w Radzie państwa podnoszono i czemu p. minister nie zaprzeczył — że do trybunałów karnych wyznaczani bywają sędziowie

## Reskrypt ministra sprawiedliwości do prezydenta wyższych sądów krajowych.

Wskutek interpelacji posła Pinińskiego i towarzyszy odczytał w piątek na posiedzeniu Izby poselskiej minister sprawiedliwości reskrypt, dotyczący kierownictwa rozprawami głównymi karnymi. Reskrypt ten brzmi:  
„Od dwudziestu lat istnienia postępowania karnego z r. 1878 okazało się, iż przywiązywanie do tej ustawy oczekiwania wprawdzie nieuzasadnione są spóźniały, ale obawy, wypowiedziane przeciw niektórym jej postanowieniom, również nie są usprawiedliwione. Przyjęcie i konsekwentne przeprowadzenie zasady skargowości przetwało próbę. Pojedynczy obywatel, który się czuje pokrzywdzonym, może wezwać obrońcę, a w ogółu zamiana się ufnąć w wymiar sprawiedliwości przez spóźnienie, że prawo bywa wykonaniem bez względu na osoby. Sady przysięgłych, ta instytucja, z jednej strony żywo zapieczana, a z drugiej uważana za rękojmię obrony wolnościowych urzędów, także w pełnej mierze nie odpowiadała daleko idącym oczekiwaniom, które w niej upatrywały moralną siłę poczucia prawnego, wolnego od walk politycznego życia.  
Doświadczenie poczuło jednak, że sędzia nie może się zupełnie obejść bez wpływu laików i że usunięcie tego wpływu osłabiłoby mogło znaćnie wiarę w sprawiedliwość wyroku. Niejednokrotnie dochodzenia bywają prowadzone tak, jak gdyby materia, nagromadzony w aktach, a nie wynik rozprawy głównej, miał służyć za podstawę wyroku. Wskutek tego przewodniczący musi obciążać rozprawę ubocznymi rzeczami, co nie jest potrzebem dla oceny sprawy, wika ją tylko i przewleka.  
Kierowanie rozprawami powinno być powierzone tylko takim urzędnikom, którzy potrafią zupełnie zapanować nad materiałem rozprawy i posiadają takt, potrzebny do strzeżenia godności trybunału. Dotychczasowe doświadczenia dały w ogóle zadowalające rezultaty; pomiędzy kierownikami rozpraw zauważono wielu sędziów, którzy zadaniem, im powierzono, godnie wypełnili. Nie można jednak pominać, że przy kierowaniu rozprawami wyszły na jaw także zjawiska i wkłady się praktyki, które wywołały potępienie ze strony ogółu ludności. W Anglii panuje fikcyja, że w sali sądowej król zawsze jest obecny; u nas sędzia wydaje wyroki w imieniu Jego Cesarskiej Mości.  
Nie zgadza się to ani ze stanowiskiem sędziego, ani z wysoką powagą rozprawy, gdy sędzia szuka zadowolenia w uwagach, nie należących do rzeczy i nie pozostających w związku z przedmiotem rozprawy, w niepotrzebnych wy-

## W sprawie budowy kanałów wodnych.

Lwów d. 14. listopada.  
W Radzie państwa znów przy sposobności wypowiedziano kilka podobnych mów, znów rozprowadzono, jakby to dobrze było gdyby... i jak to źle, że... poseł Rutowski przy rozprawie nad referatem komisji o budowie dróg wodnych w kilku słowach objaśnił smutną sytuację ludności, zwłaszcza rolniczej w Austrii, która ostatnie niemal miejsce zajmuje w świecie cywilizowanym pod względem użytkowania rzek spływających i ich dróg. P. Rutowski przypomniał Izbie, że obliczono sumę zaoszczędzić się dających rocznie na kosztach transportu po wybudowaniu kanału między Odrą a Dunajem dla Wiednia samego na 3 miliony rocznie! Trzy miliony! Wszak to kapitał 60—70 mil. a choćby po straceniu kosztów amortyzacji tylko 50 milionów. Co za ogromne

## PRAWA KRWI.

POWIEŚĆ  
PAWŁA BOURGETA.  
(Ciąg dalszy).

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

## W sprawie budowy kanałów wodnych.

Lwów d. 14. listopada.  
W Radzie państwa znów przy sposobności wypowiedziano kilka podobnych mów, znów rozprowadzono, jakby to dobrze było gdyby... i jak to źle, że... poseł Rutowski przy rozprawie nad referatem komisji o budowie dróg wodnych w kilku słowach objaśnił smutną sytuację ludności, zwłaszcza rolniczej w Austrii, która ostatnie niemal miejsce zajmuje w świecie cywilizowanym pod względem użytkowania rzek spływających i ich dróg. P. Rutowski przypomniał Izbie, że obliczono sumę zaoszczędzić się dających rocznie na kosztach transportu po wybudowaniu kanału między Odrą a Dunajem dla Wiednia samego na 3 miliony rocznie! Trzy miliony! Wszak to kapitał 60—70 mil. a choćby po straceniu kosztów amortyzacji tylko 50 milionów. Co za ogromne

## W sprawie budowy kanałów wodnych.

Lwów d. 14. listopada.  
W Radzie państwa znów przy sposobności wypowiedziano kilka podobnych mów, znów rozprowadzono, jakby to dobrze było gdyby... i jak to źle, że... poseł Rutowski przy rozprawie nad referatem komisji o budowie dróg wodnych w kilku słowach objaśnił smutną sytuację ludności, zwłaszcza rolniczej w Austrii, która ostatnie niemal miejsce zajmuje w świecie cywilizowanym pod względem użytkowania rzek spływających i ich dróg. P. Rutowski przypomniał Izbie, że obliczono sumę zaoszczędzić się dających rocznie na kosztach transportu po wybudowaniu kanału między Odrą a Dunajem dla Wiednia samego na 3 miliony rocznie! Trzy miliony! Wszak to kapitał 60—70 mil. a choćby po straceniu kosztów amortyzacji tylko 50 milionów. Co za ogromne

## W sprawie budowy kanałów wodnych.

Lwów d. 14. listopada.  
W Radzie państwa znów przy sposobności wypowiedziano kilka podobnych mów, znów rozprowadzono, jakby to dobrze było gdyby... i jak to źle, że... poseł Rutowski przy rozprawie nad referatem komisji o budowie dróg wodnych w kilku słowach objaśnił smutną sytuację ludności, zwłaszcza rolniczej w Austrii, która ostatnie niemal miejsce zajmuje w świecie cywilizowanym pod względem użytkowania rzek spływających i ich dróg. P. Rutowski przypomniał Izbie, że obliczono sumę zaoszczędzić się dających rocznie na kosztach transportu po wybudowaniu kanału między Odrą a Dunajem dla Wiednia samego na 3 miliony rocznie! Trzy miliony! Wszak to kapitał 60—70 mil. a choćby po straceniu kosztów amortyzacji tylko 50 milionów. Co za ogromne

## PRAWA KRWI.

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

## PRAWA KRWI.

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

## PRAWA KRWI.

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

## PRAWA KRWI.

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

## PRAWA KRWI.

Wiemy o zerwaniu tej znajomości, ale w nie tylko po połowie wierzymy, bo nie znamy dokładnie wszelkich szczegółów, chociaż nieraz znekana kobieta powtarza nam niemal każde słowo tej rozmowy.  
Paulina naprzykład twierdziła, że wystarczy jej wspomnieć o zadrześci męża i odważyć się do szlachetności i delikatności pana de Querne. Dobrze, jest to możliwym. Ale gdzież pewność, że ta kobieta nie nie przemlecia. Czyż sama treść takiej rozmowy nie wykazuje, że między nią a Armandem istniała pewna poufalskość?  
Kswery, jak wszystkie ofiary tej zgnębnej manii, we własnym zwycięstwie, we własnym triumfie odnalazł źródło nowych mąk, nowych podejrzeń. Nie wiedział, nie mógł wiedzieć na pewno, czy Paulina nie była kochanką tego człowieka, którego tak o podejrzewał, który padł wreszcie ofiarą tych podejrzeń, ale po jak długiej, jak bolesnej walece?

prace można tym kapitałem wykonać. A w strachach tych 3 milionów nie wliczono ogromnych sum jakie opłaca dziś Galicja, Śląsk i Morawy za transport, celem pomniejszenia dywidendy towarzystw kolejowych. Boją się ich konkurencji, boją ich niskich taryf.

Ala jest to zbyt ciasna polityka kupiecka, a powstawać przeciw niej wypada temu surowiej, że żarząca ona i zarządy państw owych koleji, które o to jedynie uważają za swoją powinność starać się, aby państwo sumy wyłożone na drogi żelazne ściskać mogło jak najrychlej. Zapominają, że każda strata państwa — w pewnych przynajmniej granicach — jest tu zyskiem ogółu, podjętą spekulacją, momentem ożywczym handlu, zarodkiem nierzadko nowego na drobnych zyskach opartego przemysłu. Zapominają wreszcie i o to, że z wybudowaniem dróg wodnych ruch handlowy musi urosnąć, że bardzo wiele gałęzi przemysłu n. p. górniczego z ogromnymi masami transportów zasiliłyby w daleko większej niż dotychczas mierze przedsiębiorstwa kolejowe. Poprostu wyobrazić sobie nie mogłobyśmy już dziś ani fabryk ogromnych żelaza, maszyn, kruszców wyrobów bez konsumpcji węgla — a kopalnie węgla nie byłyby nieraz powstały, nie byłyby się nigdy rozwinęły bez kolei żelaznych. Jakich nie używano środków jeszcze w wieku ubiegłym dla podniesienia konsumpcji węgla kamiennego! Rozporządzeniem z d. 9. lipca 1766 nakazała cesarzowa Marya Teresa uwolnić od połowy taksy miejskiej tych rękodzielników, ślusarzy i kowali, którzy używają węgla w swych warsztatach, a zarazem przyszancać im prawo trzymania sobie do woli żelazników i pomocników! Zaprowadzone też system opłaty koszarów węglem. Cennar węgla kosztował podówczas 30 ct. w Wiedniu. Koszta transportu z Neustadskiego obszaru kopalni do Wiednia wynosiły 20 centów za cetrnar! Nie dziw, że już wtedy odczuwał się głód za budową kanałów sławnych. Projekta mnożyły się z roku na rok, ale nie, ale prawie nie nie wykonywano!

Historja budowy kanałów w Austrii jest historją nieporadności administracji, kłopotów finansowych, i zawzięci postępowych. Nigdzie i nigdy w ciągu wieku całego nie widać większej energii, chęci zdobycia się na wielkie stanowce przedsiębiorstwa w sprawie budowy dróg wodnych. Plany i projekta robiono — co prawda — święte. Baron Sterndahl wypracował projekt połączenia wszystkich rzek między Bałtykiem a Adryatykiem. W Czechach nie rozumiano wtedy (w r. 1765) znaczenia tego projektu i Praskie gubernium wydało bardzo dwuznaczna o nim opinię, że przada się taka droga na przewóz wojska i prowiantu, ale nie wspomóże wiele handlu.

Koszta połączenia Mołdawy z Dunajem obliczono na 2—3 miliony, sumę podówczas bajeącą, na której choćby powolne spłacanie rząd godzić się nie mógł, czy nie chciał. Ograniczono się tedy na regulacji Mołdawy, ale mimo wydatku 300.000 zł. w latach 1765—1773, regulacja ta bardzo leniwą postępowała dzięki nieudolności inżynierów. Dopiero powołanie majora Bernarda popchnęło sprawę naprzód i w r. 1777 regulacja została ukończona, a Bernard dostał za pracę ostatniego roku nagrodę nadzwyczajną 200 dukatów (!).

Równocześnie i w Węgrzech i w Styryi pracowano nad regulacją, ale prace te mało co wychodziły za obręb studyów, projektów i życzeń. W Styryi stany nie chciały pozwolić na wydatki celem regulacji Mury; w Węgrzech nad Sawa w przestrzeni między Karłstadtem a Osiekem było 180 mylnów wodnych, które walczyły o swoje prawa przeciw wszelkim zmianom w biegu wody.

W bieżącym wieku zaczęto wreszcie za Franciszka I. budowę kanału na wielką skalę między Trystem a Lublaną. Koszta obliczono na 2 mil. cesarz gotów był 500.000 zł. wydać. Towarzystwo prywatne dostało pozwolenie wydawania akcji i rozpoczęło budowę, ale spółka w r. 1826 zbankrutowała, a dalszej budowy zaniedbano.

Wobec dziś dla Galicji tak nieprzychylnego usposobienia kół centralistycznych nie zaskoczy przypomnieć, że w r. 1803 radea dworu Wioeking wypracował szeregowy plan połączenia wszystkich rzek sławnych w Austrii, regulacji Dunaju na całej przestrzeni, Aduży, Morawy, Odry i Drawy, Łaby, a w Galicji: regulacji Dunaju rozpoczętej przez Rosyę, który miało połączyć z Wisłą i Sanem a przez Dunajec i Poprad z Waagą.

Z wszystkich tych planów nie doszło do skutku. Dziś dla nas kwestja budowy kanału ma ogromne znaczenie i nie wolno pomijać sposobności, aby wywalczyć, jeśli się pora nadarzy, budowę kanału do Odry, która b i z są z jest Galicji, i z którą połączyć można Wisłę. Dla Austrii niższe znaczenie tego kanału jest też większe, otwiera wprowadzić nieco mniej dróg wodnych w Niemczech, niż kanał Łaby, bo Odra z dopływami reprezentuje 1400 kilometrów dróg a Łaba 1940 kilometrów w Niemczech. Ale Odra stoielcy właśnie drogi najstosowniejsze zbytu niektórych towarów w prowincjach wschodniej Niemiec, a zarazem jest cenną drogą dla przewozu węgla i zboża.

Jeśli zważymy, że cena przewozu w kanałach i drogach wodnych jest o 33—45% tańszą od transportów kolejowych z taryfą kilometrową 2-06, że w Niemczech w roku 1885 obliczono zaoszczędzenie na kosztach transportu na 10.000 kilometrów dróg wodnych na 50 milionów marek, tedy kwestja budowy kanałów i regulacji rzek stanie nam w całej wadze i w całym swym znaczeniu przed oczami.

## Stan zasiewów w Galicji wschodniej.

(Według sprawozdań nadanych Komitetowi galicyjskiego Towarzystwa gospodarstwu.)

Pogoda w miesiącu październiku była dośrodkowo, pierwsza połowa tego miesiąca i pierwsze dni drugiej połowy były przeważnie suchy, potem nastąpił okres deszczowy, który wywrócił się w przedwczesną zamyłką śnieżną, następnie dni charakterystycznie suche przetrwały z wreszcie koniec miesiąca październik i początek listopada przyniosły ładną pogodę, w ostatnich już dopiero dniach zastąpiona przez mglistą i deszczową.

Przedwcześnie pojawienie się przedniej strazy zimowej nie rzadziło żadnej szkody realnej z wyjątkiem tego, że okiści polamali wiele drzew leśnych i owocowych. Ci rolnicy jednak, zresztą nieblichni, którzy zwlokli z robotami jesiennymi, zostali zaalarmowani tem pojawieniem się śniegu. Gdziekolwiek śnieg ten przeskoczył kopalnię buraków i zbiorowi kapusty, powrócił jednakże ładniejszej pogody, który nie dał na siebie dłu-

go czekać, pozwolił wynagrodzić to, czego za niedbano.

Wyniki zbiorów są zadowalniające. Zbiór kartofli może być uważany za wcale dobry — wykopano 32, 40, 45, 50, 60, 100 a nawet i więcej cetrarów metrycznych z morga. Wyższe wydanki są częstsze.

Kukurudza dała w ogóle dobre wydatki, 6—18 cetrarów metrycznych z morga.

Buraki dały również dobre rezultaty 95—180 cetrarów metrycznych z morga.

Wiadomości o stanie zasiewów jesiennych brzmią pomyślnie. Rzepak bez wyjątku jest dobry, w niektórych miejscach wyborny. Pszenica jest przeważnie bardzo dobra, w wielu miejscach za bujna, tak, że ją wypasają, choć wilgotny grunt nie bardzo sprzyja temu eksperymentowi. Żyto, szeregolej wczeszane, bardzo dobre. Konieczny zadowalniające.

Sprawozdanie niniejsze, przeważnie pomyślnie, zamykamy mniej dobrą wiadomością, tj. że pojawiły się całe masy myszy, które rozpoczęły swoją niszczącą pracę.

Tem sprawozdaniem kończymy szereg tegorocznych sprawozdań o stanie ziemioplodów i zasiewów. Mamy nadzieję, że z wiosną rozpoznajemy je także pod myślną dla rolników wórków.

(Rolnik.)

## Gminne i powiatowe Kasy oszczędności.

(Nowy wzorowy statut.)

Jak to już przed kilku tygodniami donieśliśmy, ministerstwo spraw wewnętrznych wydało nowy wzorowy statut dla gminnych i powiatowych kas oszczędności.

Wiele z postanowień nowego statutu, zawiera bardzo doniosłe zmiany, które w znacznym stopniu wpłyną na rozwój kas oszczędności, co leży właśnie w intencji władz rządowych. Mimo to, niektóre postanowienia zwolności uważyć Wydział krajowy, który przypuszcza, że nie mogą one przyczynić się do rozwoju i reprezentacji gmin i powiatów intencji zakładania kas oszczędności.

Do takich postanowień zalicza Wydział krajowy przepis w § 2, iż kasa oszczędności nie ma być zakładem gminnym, a względnie powiatowym, lecz instytucją samodzielną założoną i zarządzaną, a stojącą pod nadzorem państwa.

Wydział krajowy nie podziela tego zapatrywania, jakoby kasa oszczędności uważana być miała za instytucję samodzielną. Instytucja ta bowiem nie mogłaby sama powstać, gdyby jej nie zasilili fundusz gminy lub powiatu i nie mogłaby się rozwijać, gdyby nie opierała się na gwarancji gminy lub powiatu.

Postanowienie takie wyklucza, zdaniem Wydziału, możliwość wykonywania kontroli i nadzoru nad stanem majątkowym kas ze strony poręczającej gminy lub poręczającego powiatu. Zdaniem Wydziału krajowego nowy statut wzorowy za mało przynajmniej ma w sprawie wykonywania kontroli.

Następnie podnosi Wydział krajowy, iż w nowym statucie wzorowym wypuszczono istniejące dawniej postanowienie, wedle którego ważność uchwał zapadłych na posiedzeniach wydziału kasy oszczędności, ocenianą być miała według przepisów ustawy gminnej, a względnie ustawy o reprezentacji pow.

Wydział krajowy podnosi też brak takiego postanowienia, szczególnie odnośnie do postępowania członków dyrekcji w sprawach w § 44. ust. gm. przewidzianych, — (żeeli przedmiotem obrad wydziału będą sprawy urzędowania członka wydziału, a w dyrekcji sprawy krewnych członków dyrekcji, lub osób z nimi spowinowacanych) — Wydział nie może uważać za korzystny dla interesu zakładów. Wprawdzie zachowanie się członków dyrekcji w podobnych, zdarzyć się mogących, wypadkach, może być w regulaminie unormowane, Wydział jednak pragnie, żeby instytucjom kas oszczędności przywrócić im został właściwy im charakter zakładów gminnych, a względnie powiatowych, wyznaczyć im, żeby we wszystkich kwestiach kasy, gdzie to jest możliwym, miały zastosowanie przepisy ustawy gminnej lub ustawy o repr. powiatowych.

Również nie odpowiadają zapatrywaniu Wydziału krajowego te postanowienia, na mocy których minimum wkładek oznaczono na 1 zł. i ustanowiono stopę procentową dla wkładek w ten sposób, iż ma ona być tem niższą, iż większy został złożony kapitał. Postanowienia te — zdaniem Wydziału — mogłoby przyczynić się do znacznego zmniejszenia kapitału obrótowego.

Wydział krajowy odniósł się tedy do namiestnictwa z prośbą, żęby powyższe uwagi wzięto pod rozwagę i jeżeliby we własnym zakresie uchylenia ze statutu powyżej powołanych postanowień zarządzić nie mogło, aby uwagi Wydziału z wnioskami przychylnymi przedstawiło ministerstwu spraw wewnętrznych.

Wydział krajowy przyznaje, że nowy wzorowy statut zawiera wiele bardzo doniosłych reform, mogących znakomicie wpłynąć na podwyższenie rolietwa i drobnego przemysłu, uważa jednak za konieczne przeprowadzenie jeszcze niektórych zmian w tym statucie.

## Listy z prowincji.

Biała d. 13. listopada.  
(Zniemczenie miasta. — Czytelnia polska. — Jubileusz sędzięgo.)

Tak rzadko pojawiają się w piśmie krajowych naszych korespondencye z Białej, informujące opinię publiczną o tutejszych stosunkach. Ze ogół publiczności nie ma wcale należytego wyobrażenia o tem, iż istnieje w kraju miasto, mające tyle odrębnych cech, wyróżniających je od reszty miast galicyjskich, jak tutejsze. Polska nazwa przemawiała by za tem, że Biała to nasza, polska, że jak wszędzie tak i tu rozbrzmiewa nasz język rodzinny, świadczący, że żyjemy łączy nas język i szlachetność. Atoli kogo tylko losy zagnały do Białej i zmusiły na tutejszym bruku czas dłuższy pozostać, przekonuje się ze smutkiem, iż tak nie jest. Ani oko, ani ucho Polaka nie znajduje tu dookoła siebie nic, coby mu przypominało, że na polskiej ziemi przebywa. Gdzie spojrzeć — wszystko niemieckie, wszystko wywarowane. Napisy ulic i placów, plakaty na rogach ulic, szyldy kupieckie — niemieckie. W sklepach i restauracjach języka polskiego ani na lekarstwo, a tylko tu i owdzie na polską przemawiająca jakimś jarmużną rzmą mu polską odpowiedź w skoszlawnym języku. Na ulicy tylko ludność robotnicza i służba słychać mówiącą po polsku, natomiast darcie nie szukałbyś dowodów polskości mowy owych tłumów modnie przystrojonych kobiet i mężczyźni, które w pewnych porach dnia urządzają sobie przechadzkę na białym cierno zwanem Haupt-

strasse. Te nie uczą się i nie używają polskiego języka, bo nim mówią w Białej jedynie prosiokowie, a to by było zbyt szkodliwym i przeszkadającym przez te tłumy ulegającym złudzeniom, żeś nie w Galicji, ale gdzieś o sto mil nad brzegami Dunaju lub Sprei.

Ala i te osoby w owych tłumach nosi piękne polskie nazwisko, którychby i niejedną z naszych karmazynów się nie powstydzili! Kto biorąc miarę z naszych krajowych stosunków sądzi, że nazwisko polskie to zawsze pewna gwarancja polskości właściciela, niech przybędzie do Białej, a przekonanie się ze zdumieniem, o ile się mylił. Przekona się, że białscy obywatele pięknie brzmiące polskie nazwiska noszący, dziś tych nazwisk swoich nawet dobrze wymówić nie umieją i nie tylko wyperają się swego polskiego pochodzenia, ale są w dodatku pionierami pruskiego szowinizmu, niosącymi z dumą jego sztandar na kresach pangermanskiej ojczyzny.

A szkoda wielka, że Biała to posterunek niemal stracony dla kraju, bo to miasto piękne, wzorowo urządzone i bogate, a pełne zakładów przemysłowych, o jakich inne miasta kraju dotąd ani zamaryż nie zdolały. Gdzie się obrócić, sterować komin fabryczny, a buchające z nich bez ustanku dymy dowodzą, że tam ani na chwilę nie ustaje praca, będąca źródłem dostatków dla fabrykantów i utrzymania dla tysięcy robotników. Ta poległa materyalna, jaką przemysł fabryczny wlicza w rzecz zajmujących się nim Niemców, jest kluczem do zrozumienia zagadki, w jaki sposób powiodło im się nadać z czasem Białej dzisiejszy jej charakter. Oni rozumieją, że głównym środkiem do zgniecenia polonizmu — to szkoła, której wpływ niezatarte ślady zostawia na duobowości człowieka. To też dzisiejsza Biała to małe Ateny: co krok to biał szkoła prywatna lub publiczna, a wszystkie z językiem wykładowym niemieckim, w którym młode pokolenia myśleć się uczą...

Język polski, wygnany z wszystkich kątów miasta, tuli się w Czytelnii, która jest jedynym miejscem, skupiającym szereg garstkę polskiej inteligencji w Białej. Tu dopiero oddechasz swojskim, rodzinnym powietrzem, tu przychodzą do świadomości, że jesteś na polskiej ziemi. Czytelnia polska w Białej — to nietylko instytucja dla rozrywki towarzyskiej, jak kasy w naszych miastach prowincjonalnych; jej misją sięga o wiele wyżej, bo ona ma zarazem zadanie stać na straży polskości na kresach, być Zniczem dla polskich uczuć narodowych wśród obcego otoczenia. Jak widać, Wydział Czytelni, zajmując te misje, dokłada starania, by ją Czytelnia umożliwić: świadczy o tem biblioteka obficie w polskie dzieła zaopatrzona, i znaczna ilość gazet, jakie widzą na stole. Świadczy o tem także wytrwałość, z jaką Wydział zbiera grajkarstwa na budowę własnego domu dla Czytelni, która dzisiaj za komorne więc nie płacić musi; dzięki tej wytrwałości już dzisiaj fundusz budowy reprezentuje poważną kwotę. Jedno tylko pozwoliłoby sobie zarzucić Wydziałowi, że zaniechał chwalebego zwyczaju urzędowania w Czytelnii, mającej własny fortepian, tygodniowych zebrań towarzyskich, jakie przed rkiem odbywał się miały. Takie zebrań, a raczej wieczorki towarzyskie, urozmaicone muzyką i deklamacją, mają wpływ wielce uszlachetniający serce i pokrzepiający ducha, który tu na obczyźnie więcej jak gdzie indziej takiego pokrzepienia potrzebuje. I przedstawienia amatorskie polskich utworów sceniczyne mogłyby również częściej się odbywać, jak dotychczas. Mamy przecież ansambel, złożony z sił, które zapewnić mogą trwałe powodzenie teatrowi; a nie rozciągając się z prawdą, jeżeli powiem, że dyktantki, jak powołała na St. pna Toe, piękna pani Bt. pni Bo, umięająca wlać w swe kreacje niemiałe życia i prawdy psychicznej, to siły mogące być ozdobą każdej seany amatorskiej. Jest więc komu grać: idzie tylko — inicjatywę w urzędowaniu przedstawień, w tym zaś względzie apeluje przed wszystkim do przedsiębiorstwa ruchliwego pana T., który swoją szczególniejszą opieką teatr ubiegłej zimy otaczał.

Prezes Czytelni i naczelnik tutejszego sądu powiatowego, p. Apolinary Góra, święcił wczoraj tryumf niemamy. W dowód cześci i szacunku, jakim się cieszy, urządzone mu tu wczoraj, jako w dniu dwudziestopięciuletniego jubileuszu pracy zawodowej, bankiet, którego oba siostrzanka miasta dotąd nie widziały. Bankiet odbył się w wielkiej i wspaniałej sali hotelu pod „Czarnym orłem“, a wzięły w nim udział wszystkie wybitniejsze osobistości Białej i Bielska, bez różnicy wyznania i narodowości. Wszystkie władze in corpore, duchowieństwo, adwokaci i fabrykanci — przeszło sto hikanaste osób — zebrali się około wspólnego stołu biesiadnego, dla okazania w ten sposób cześci zacnemu jubilatowi. Mówki posypały się jak z rekawy w obu językach: polskim i niemieckim, a wszystkie tchnęły rzeczywistą sympatją dla solenizanta, który swą prawością i uprzejmością w czasie długoletniego pobytu w Białej, zdołał zakorzenić sobie serca całej publiczności. Uroczystość ta pozostała na dłużej w pamięci uczestników.

## KRONIKA.

Lwów dnia 14. listopada 1892 r.

Zapiski osobiste. P. Władysław Struszkiewicz, radea rządowy, inspektor kultury krajowej, bawi we Lwowie.

Prezydent m. Lwowa p. Mochnacki przybył z Karlsbadu do Wiednia celem wzięcia udziału w deputacji u cesarza w sprawie lwowskiej wystawy krajowej.

P. Alfred Sulima Deyma, dyrektor ruchu kolei państwowych we Lwowie, wyjechał wczoraj do Przemysla, aby z owej stacji konwojował następcę rosyjskiego tronu, aż do Podwołoczysk.

Mianowania. Cesarz zamianował radeami namiestnictwa we Lwowie starostów: Eugeniusza Krausa, dr. Erwina Ptazka i Gustawa Mauthnera.

Carowicz przejechał dziś o godz. wpół do 2 z południa przez Lwów osobnym pociągiem dworskim. Urzędowego przyjęcia na dworcu nie było, peron zaś był zamknięty.

Sodales Mariani. W czasach obecnych, kiedy obojętność dla religii przybiera coraz szersze rozmiary, a przeciwnie bojonotny wiary prawie wstydzą się przynająć do tego, iż są katolikami, mile musi uderzyć każdego wiernego wiadomość, która o wznowieniu zwyczajów, za Rzeczypospolitej tak rozpowszechnione, przynosi nam następujący telegram: „Dziś (13. bm.) w uroczystość św. Stanisława Kostki odnowiona szlachta ziemi sanockiej w Starej wsi przed ołtarzem Najśw. Maryi Panny bractwo Sodales Mariani dla strzeżenia znicza wiary katolickiej. Mosszyński, Humniska“.

Z sezonu. W sobotę odbyło się w sali Frohsinu przedstawienie amatorskie, urządzone staniem klubu urzędników poezy i telegrafów. Odegrane zostały humorystka ze śpiewami „Serenada z przeszłości“, komedyjka „Pomyłka pana Lambertina“ i operetka Offenbacha „Dorota“. Przedstawienie wypadło pod każdym względem poprawnie. Sala była przepelniona publicznością.

Wczoraj po południu w sali kasynowej odbyła się pierwsza w tym roku „Herbatka Salomejek“. Każdy początek jest trudny, i tem tylko wytłumaczyć

można nieliczną wczoraj flosć gości. Przypuścić przecież niepodobna, aby Salomejki straciły naszą sympatyę. Zresztą zbyt wielką winimy im wdzięczność za ich dobroczynną działalność. Pewni jesteśmy, że wczorajsza oziębłość naszej publiczności nie zniechęci Salomejek i że na drugiej „Herbatce“ pełno będzie gości, tem bardziej, że wczoraj bawiono się doskonale podczas „Herbatki“.

Wczoraj zaś zaczęły żyrandole światła na salę Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“. Pani Olimpia Bogdańska koncertowała. Wszystkie numera niezbyt obfitego programu, gdyż produkty skończyły się w kilka minut po 9 — wykonane były bardzo starannie. Najwięcej oklasków zebrali: koncertanka za pełne zapamiętanie i uczucia odpiewanie mazurka Lubomirskiego, oraz ary Bethovena „Il perfido“ i pan Wysocki za doskonałe wygłoszenie dowcipnego monologu „o nosach“. P. Immerdanz śpiewał kilka ary nierozumiałą lwowską niemieczną i wloszczyną.

Towarzystwo szkoły ludowej (Kolo pań) zebrało się wczoraj o godzinie 3. popołudniu w lokalach zarządu kopalni p. Szczepanowskiego, aby wysłuchać sprawozdania z dotychczasowej działalności wydziału. Po powitaniu zebranych przez przewodniczącą panią Szczepanowską, odczytała pani Jeleńowa sprawozdanie ze stanu kolo lwowskiego. Liczy ono 700 pań, a około 300 mężczyzn. Z wkładkami założycielskimi po 100 zł. przystąpili pp. Piotr Gros i St. Szczepanowski. Dochodem było z wkładek (po 1 zł. na rok) 1.298 zł., a z nadzwyczajnych datków wpłynęło 214 zł. od inżyniera L., który pierwotnie tę kwotę przeznaczył na skarb narodowy, lecz dowiedziawszy się, że towarzystwo „Szkoła ludowa“ ma na celu „z ludu polskiego utworzyć żywy skarb narodowy“, przelał te pieniądze do kasy towarzystwa. Pod opieką Towarzystwa powstały we Lwowie dwie czytelnie ludowe, jedna przy ul. Batorego za inicjatywą p. Józefa Jarozyńskiej, a druga na Snopkowej w domu pp. Domaszewiczów. Z tej ostatniej korzystały głównie robotnicy cegielniarni, pochłaniające szczególnie dzieła historyczne. Na polską ochronkę w Cieszyńcu dał wydział 100 zł., a na zakupno przyborów szkolnych wydał 30 zł. Do zarządu centralnego w Krakowie wysłał połowę składki, tak że we Lwowie pozostało tylko 470 zł. do dyspozycji. Wydział apeluje do pań o ubory dla biednej dziewczynki, która składać można co piątko od godz. 4—7 popołudniu w biurze Szczepanowskiego, Jagiellońska 7. I. piętrowo. Ogółem w Galicji liczy towarzystwo obecnie 23 kół w 16 miejscowościach, a członków 3220, a między nimi 8 założycielek po 100 zł. wkładek. Na wniosek wydziału, przedstawiony przez panią Niedziatkowską, zwołano się, w propagandzie zadań towarzystwa naśladować „Macierz szkolną“ w Czechach, która centowem składkami zbiera co roku 180.000 zł. na popieranie oświaty. Bardzo pożądanymi byłyby delegatki po wsiach, i chętne do tego panie raczą się zgłaszać. Na wniosek panny Mrozowskiej zobligowano wszystkich istniejących członków, aby każdy przynajmniej jednego nowego zjeżdzał do towarzystwa. W dyskusji nad pracami i celami towarzystwa zabierają głos panie: Niedziatkowska, Bielska, Letnerówna, Lewicka, Aleksandrowska, Machożyńska i Wechslerowa. Na zakończenie powtórzyły słowa pani Szczepanowskiej, które ta wypowiedziała w ciągu dyskusji: „Nie dość jest dać i zł. rocznie; każdy członek powinien się przejąć za-łączniem towarzystwa i szerzyć jego idee wszędzie i ustawicznie i dla jego celów zawsze i wszędzie pracować.“ Niechaj o słowach tych każdy pamięta.

„Samopomoc“. Pod taką firmą zawiązuje się we Lwowie za inicjatywą p. Szydłowskiego, urzędnika Banku hipotecznego i adwokata dr. Kulikowskiego, stowarzyszenie zarobkowo-gospodarcze, mające na celu zaopatrywanie swoich członków we wszelkie artykuły spożywcze, tudzież pośredniczyć w nabywaniu po cenie niższej i w dobrotę jakości ubrania, mebli, narzędzi i maszyn rolniczych i przemysłowych. W sobotę wczoraj odbyło się pierwsze zebrań członków nowego stowarzyszenia. Zgromadzonych powitał p. Szydłowski Marceł, a wyjąsniwszy cele zebrań, zapropował na przewodniczącego rektora Ignacego Pogonowskiego, na zastępcę p. radę p. Wojnarę i na sekretarza p. Aleksandra Smokowskiego, który to wniosek zebrani jednogłośnie przyjęli. Ks. rektor Pogonowski wyraził publiczne podziękowanie ks. arcybiskupowi Issakowiczowi za objęcie protektorem zawiązującego się towarzystwa, potem po przemówieniu p. Orłowskiego, uchwalono w zasadzie zawiązanie towarzystwa, zaś celem należytego przedyskutowania projektowanego statutu, wybrano komisję z 7 członków, która ma swe sprawozdanie i wnioski przyszłemu zgromadzeniu przedstawić.

Z kolo literacko-artystycznego. Wczoraj wczorasz obradowała w „Kole“ ankieta dziennikarska, złożona z przedstawicieli piśm miejscowych i zamiejscowych. Komisja z trzech na poprzednim posiedzeniu wybrana, przedłożyła memoriał, domagający się reformy istniejącej ustawy prasowej, który ma być doręczony parlamentowi i Kolu polskiemu. Po dłuższej dyskusji przyjęto rezolucyjny memoriał z nieznanymi zmianami do zatwierdzającej wiadomości. Nadto zebrani postanowili wydrukowanie memoriału, rozszerzenie go posłom i redakcyom piśm krajowych, tudzież załączenie takowego w formie, dodatku do piśm odczytanych.

Pierwszy odczyt w szeregu wykładów pamiątkowych z dziejów polskich ostatniego stulecia, urządzanych staniem Tow. oszczędności kobiet we Lwowie, dla zaznaczenia stuletniej rocznicy bękab narodowych — wygłosi jako „Słowo wstępne“ hr. Wojciech Dzieduszycki, dnia 18. bm. w piątek o godz. 6 po południu, w sali ratuszowej. Wszystkich odczytów dzięki obywatelskiej ofiarności grono mężów znakomitych wiedzą i pracą będzie śmiało, pożyteczne na trzy serie, każda seria po sześć odczytów. Pierwsza seria rozpocznie się 18. bm. i trwać będzie przez sześć piątków z kolo aż do Nowego Roku. Serza druga zajmie sześć tygodni wielkiego postu. Trzecia seria zacznie się zaraz po Wielkanocy. Serza 1. objmie następujący materiał historyczny: 1. „Słowo wstępne“ hr. Wojciecha Dzieduszyckiego. 2. „Konfederacja Barska“ p. Wład. Ostrożyński. 3. „Powszechna Kosciuszki“ dr. Antoni Prochaska. 4. „Legiony polskie“ dr. prof. Bronisław Dembiński. 5. „Wielkie księstwo warszawskie“ dr. prof. Finkel. 6. „Rok 1830—1831“. Dochód ze wszystkich odczytów przeznaczony jest w połowie na fundusz imienia Kosciuszki, a w połowie na cele Towarz. oszczęd. kobiet. Cena miejsce: Bilet pojedynczo do krzesła 50 ct. W abonamencie na sześć wykładów 2 zł. Wstęp na salę i galerya: Bilet pojedynczo 20 ct. W abonamencie 1 zł. Biletów dostać można przed odczytami w księgarzniach: Czajkowski, Gubrynowicz, Zadurowicz i Jakubowski; w czasie odczytu przy kasie.

Jubileusz artysty-profesora. Dziś święcił czterokaty sztuki pięknych w Krakowie, Leopold Loefler 42 letnia swąj pldnej pracy artystycznej, a zarazem 15-lecie profesury. Może nie odroczony więo będzie podał tych kilka dat z jego żywota. Urodzony w Rzeszowie w r. 1830, dzieciem lata spędził w Krakowie, a nanki pobierał we Lwowie, gdzie też odbył się u niego pierwsze blyski wielkiego talentu malarskiego. Wyjechał przeto do Wiednia, gdzie studia swe odbywał pod okiem Fr. Waldmüllera, a

uzupełniwszy je podrózami do Paryża, Monachium i kilku miast niemieckich, powrócił w r. 1850 na stały pobyt do Wiednia. Tu spotkał go niezwykły ze szczyt Oto dawny mistrz jego, zachwycony obrazem Loeflera „Intryga o spadek“ wywołał uroczysty aktom na mistrza w sztuce malarskiej. Tak rozpoczął się pierwszy okres twórczości naszego artysty, który w latach 1850—65 wyłącznie uprawiał kierunek rodzajowy. Z tego czasu pochodzą obrazy „Intryga o spadek“, „Przerwany podpis“, (obraz malowany na zamówienie cesarza dla galerji belwederskiej), „Dwie sceny z walki Greków o niepodległość“, „Dwaj kwateraste“, „Odwiedzenie ojca“, „Ślub tajemny“, „Bakałarz“ i w. i. Datujący się od roku 1861 drugi okres działalności Loeflera, okres, w którym talent jego twórczy stanął u swego zenitu, jest dla nas największą wagą, ze względu, iż w tej dobie powstały te najcenniejsze i najdroższe dla nas dzieła, które w tysiącznych reprodukcjach rozszedły się po kraju i za granicą, popularyzując imię Loeflera w najdalszych zakątkach polskiej ziemi. Komu nie znana jego „Śmierć Czarnieckiego“, „Powrót z Jasnyru“, „Opowiadanie bitwy pod Wiedniem“ lub „Wojewódca“, „Wymalowany w r. 1875 obraz „Książka Alba w pałacu Gerolstein“, zjeżdzał artyście godność członka wiedeńskiej akademji sztuk pięknych. W r. 1877 wezwany przez ministerstwo oświaty objął Loefler obowiązki profesora malarstwa w krakowskiej szkole sztuk pięknych. Mistrz odczożył pedzel i cały oddał się pracy w nowym dla siebie zawodzie. Zasiadł jak na tem polu półroczny, pozwalając tuszować, iż obchód dzisiejszy będzie zebraniem całego zastępu uczniów mistrza, tem bardziej że w ostatnich dniach napłynęło mnóstwo zgłoszeń z tej strony. Zgłosili też swój udział w jubileuszu mistrz Jan Matejko i prof. Umierejki.

Carowicz przybył w sobotę wczorasz do Wiednia. Wczoraj o godz. 10 przed południem pojedł w towarzystwie ohoferów, pełniących przy nim służbę honorową, do księcia OO. Kapucynów, zeszedł do podziemi, pomógł się u trumny arcyksięcia Rudolfa i złożył na niej wspaniałe wienie. Następnie udał się carowicz do kaplicy ambasady rosyjskiej i był na nabożeństwie, które celebrował archimandryta Nikolajewski. Po nabożeństwie wrócił carowicz do Krakowa i złożył wizytę cesarzowi, który go bezzwłocznie rewizytował.

W towarzystwie cesarza udał się carowicz do apartamentów cesarzowej złożyć jej swe uszanowanie, następnie pojedł do arcyks. Karola Ludwika i był u niego na śniadaniu w najciszej zjawionej kółku rodzinnej, potem oddał swe karty w pałacach innych arcyksiążąt, tudzież arcyks. wdowy Stefani. W ciągu dnia oddał w Burgu swe karty dla carowicza oby ambasadowi i posłowie. O godz. kwadrans na 4 popołudniu przyjmował carowicz hr. Kalnokygo na audyencji, która trwała prawie całą godzinę. Wczorasz odbył się w Burgu obiad galowy, na którym był cesarz, cesarzowa, carowicz, arcyks. Stefania, arcyks. Karol Ludwik z żoną, arcyks. Franciszek Ferdynand, arcyks. Margareta, arcyksiążka Fryderyk, Wilhelm, Józef August, arcyks. Rainer z żoną, ambasador ks. Lobanow z całym personelem ambasady rosyjskiej, najwyżsi dostojnicy dworscy, wspólni ministrowie, prezes ministrów hr. Taaffe, minister Fejervary, admirał Sterneck, szef sztabu generalnego hr. Beck, ambasador austriacki w Petersburgu hr. Wolkenstein, kapitanowie gwardyi, generały intendant Bezeany, świta carowicza i oficerowie pełniący przy nim służbę honorową.

Po obiedzie pojedł cały dwór na przedstawienie dane w operze. Carowicz siedział w loży po prawej stronie cesarza. Publiczność ubrana była w stroje balowy. Ze dworu byli na przedstawieniu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, Wilhelm Rainer, Józef August i arcyksiężna Marya Teresa. Z opery pojedł carowicz w towarzystwie cesarza wprost na dworzec kolei pódnoejej. Publiczność urządziła mu owacje. — Na dworcu oczekiwał carowicza ks. Lobanow z personelem ambasady rosyjskiej. — Carowicz poeznął się serdecznie z cesarzem i dziękował mu za gościnne przyjęcie.

Wice katolicy polski. W Krakowie przygotowuje się wice katolicy. W skład komitetu przygotowawczego wchodzi: Jan Brejski, poseł ks. prof. dr. Chotkowski, Eustachy Halaćki, ks. Łabaj, ucenias dr. Władysław Markiewicz, Marek Olejak, dr. Józef Orłowski, Paje, Andrzej Pruszyński, Staszczak, ks. Bronisław Styskiński. W środę odbyła się w lokalu „Zgody“ poufna pogawędka w tej sprawie, przemówieniem wybrano dr. Markiewicza przewodniczącym komitetu przygotowawczego i uchwalono zwołanie takiego wieceu.

Zmiana własności. P. Potworowski sprzedał majątek swój „Slawne“ w Złoczowskiem za cenę 130.000 złym rosyjskim Kanagarum. Również p. Seidmann sprzedał majątek swój Koropiec (w Złoczowskiem) rosyjskiemu żydowi.

Nowe czytelnie. Wydział lwowskiego Towarzystwa oświaty ludowej założył nowe czytelnie w następujących miejscowościach: w Chorosynie (w powiecie mościńskim) pod zarządem p. Stefania Choroszyński, dziełek 146, w Oleszowie (w powiecie borszczowskim) p. Maryi Bilwin, nauczycielki, książek 139, w Łackim (w powiecie tłumackim) p. Kazimierza Jełowickiego, książek 104, w Białogrodzie (w powiecie grodzieckim) p. Włodzimierza Wolańskiego, nauczyciela, dziełek 80, w Andryanowie (pow. radeckim) p. W. Guzowskiej, nauczycielki, książek 99, w Zakopanem, dla uczniów szkoły przemysłu drzewnego, pod zarządem p. Franciszka Neuzila, dyrektora tej szkoły, książek 113. Prócz tego powiększona biblioteczka w dalszej już założonych czytelnich, a mianowicie: w Bystrzanowicach, Hawliwiczach, Rozborzu, Okrag

innemi także zmarłego niedawno hr. Filipa Cavriani... Ze stowarzyszeń. Wczoraj popołudniu odbyło się zgrupowanie Towarzystwa pomocy naukowej...

Niemceńskie Poznańskie. Nowe nazwy otrzymały w powiecie rawickim nabyte przez komisję kolonizacyjną...

Z uniwersytetu warszawskiego. Dziekanem wydziału filozoficznego na wszechszkole warszawskiej został nareszcie najstarszy wiekiem profesor...

Uroczystość ludowa w Istrii. Oryginalny zwyczaj panuje w Castui, osadzie niegdyś rzymskiej w pobliżu Abbazy...

Mikołaj Przewalski. W dniu 1. b. m. w czwartą rocznicę śmierci Mikołaja Przewalskiego, nastąpiło w Petersburgu uroczyste odsłonięcie pomnika...

Dział ekonomiczny. Filla Banku krajowego. Filla takiej domaga się magistrat i Rada powiatowa krakowska...

Ostatnie wiadomości. Ministeryalny węgierski Nemzet występuje stanowczo przeciw zaprzęgnięciu, jakoby sprzeciw...

Rada państwa. Wiedeń d. 13. listopada. W ciągu dalszym wczorajszego posiedzenia przykre wrażenie...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Koło polskie.

Wiedeń d. 14. listopada. Koło polskie odbyło wczoraj posiedzenie, na którym wybrano ponownie tych samych członków do komisji parlamentarnej...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

Wiedeń d. 14. listopada. W Kole polskim prowadzono dziś debaty nad położeniem politycznym...

238-50. Akcje kolei Karola Ludwika 215-75. Akcje kolei Północnej 278-... Akcje kolei Lombardy 96-25...

Wiadomości giełdowe.

Table with columns for various financial instruments like 'Kolej gal. Karola Ludwika', 'Bank hipoteczny', 'Listy zastawne', etc., with corresponding prices.

Przyjechali do Lwowa

Table listing arrivals in Lviv, including names like 'Hotel Żorba', 'Hotel Warszawski', and their origins.

NADEŚLANE.

(Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też żadnej odpowiedzialności za nią nie bierze na siebie.)

ZMIANA POMIESZKANIA.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Dr. Stanisław Sochanik...

WIADOMOŚĆ UŻYTECZNA.

Przypominamy, że Wino Chasaing jest przepisywane przez lekarzy od lat 20 przeciw boleściom żołądka...

Nowo utworzony zakład fotograficzny

642 artysty malarza L. KOEHLERA we Lwowie, plac Maryacki (wejście od ul. Krętej).

ROZKŁAD POCIĄGÓW

obowiązujący od 1. maja 1892. (Czas lwowski.)

Table with columns for 'Odcieczka' and 'Przyjeżdżają', listing train routes and arrival times.

**DROBNE OGŁOSZENIA**

po cenach od wyrazu.

**SUCHACZ POLITECHNIKI** poszukuje kondycy w mieście lub na wsi przyjmie również i inne zajęcia w biurze lub w fabryce. Adres: Lwów, Politechnika, Adam. 411

**RZADCA** z 20-letnią praktyką, bezdzietny, do zaangażowania od Nowego Roku. Adres: „Agronom, w Dzikowie Starym” ad Oleszyce”. 409

**POTOMINIATURY** pastelowe Stefana Grzywińskiego, plac Benedyktyn 1. 2.

**INSERATY** do wszystkich dzienników w kraju i za granicą przyjmują Centralne Biuro ogłoszeń, Lwów, Kopernika 11. 800

**CENTRALNE BIURO** sprawunków dla przewinicy Lwów, Kopernika 11. 243

Pierwszą polską przedsiębiorstwo wszystkich w Wiedniu! 3888

**LATARNIE** stajenne i gospodarskie, **ARTYKUŁY** gospodarskie, domowe i przemysłowe. **KASY** żelazne ogniotrwałe i nie do rozbitcia i w ogóle wszystko co w dziale przemysłu i handlu wchodzi. 3867

**ALBIN KRAJEWSKI** Wiedeń, I., Giselstrasse 1. Cennik ilustrowany wysłać gratis i franco.

stare i nowe sprzedaje najtaniej  
**KASY EMIL WEINER** Wiedeń, I., Salzthorgasse 4.

**Młody człowiek** z ukończoną niższą szkołą realną, nie-wojskowy, z dobrej rodziny, z kulturalną praktyką w wzorowym gospodarstwie, poszukuje posady pisarza, magazyniera lub rachmistrza. Łaskawe oferty uprasza adresować: B. D. 100, peste restante Lesznow. 1688

Taniej jak wszędzie poleca 3648  
**ALOJZY HÜBNER** Lwów, Rynek 1. 88

Hegary kompletne i części składowe do tyżko.

Prześcieradła gumowe dla położnic.

Ceratki gumowe dla dzieci.

Podkładacze poduszkiowe dla chorych.

Klasyfikatory gumowe i cynowe.

Poduszki do spania.

Poduszki gumowe do napełniania powietrzem.

Katetry i bougies kauczukowe i metalowe. — Obciążacze mleka.

Wata Drs Brnns i wszelkie inne **Artykuły chirurgiczne.**

**Katarzyna Weiss** w Czerniowcach, Musikvereingasse 5, poleca handlowi do dalszej sprzedaży

**Własnego wyrobu delikatesy**

jak: Paszety wędziane z trufkami Gerigod & la Strassburg i różnego gatunku paszety z dziczyzny, tak pojedynczo jak i w opakowaniu jakoteż w puszkach blaszanych, w oście do zjr. 2:00 do 4 zjr. za kilo; — prócz tego różna sorbety i słodycze po cenach najumiarkowanych. Obstałunki wysłać się odwrotną pocztą. 4010

**SANTAL DE MIDY**

Esencja z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupełniej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejsza niżeli Kopschu i kabela. Czyni niepotrzebnym używanie wszelkich szprycowań i w przeciwnym dniu trzech uleczka wszelkie najdogliwsze i najwięcej zastatkie rzeżączki, nie utrudniając żądanki i nie działając nie przyjemnej woni urycie.

Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

We Lwowie w aptekach pp: Mikolascha, Wilewskiego, Ruckera, Sklepińskiego i Beisera 3783

**Guwerner**

rutynowany pedagog, mogący wykazać się jak najlepszymi rekomendacjami, poszukuje od 1. listopada lekcyi. — Adres: B. C. poste restante Lwów.

**Galic. Bank kredytowy**

począwszy od dnia 1. lutego 1890 wydaje

**4% ASYGNATY KASOWE** z 30-dniowym wypowiedzeniem i

**3 1/2% ASYGNATY KASOWE** z 8-dniowym wypowiedzeniem,

wszystkie zaś znajdujące się w obgu 4 1/2%. Asygnaty kasowe z 90-dniowym wypowiedzeniem oprocentowane będą począwszy od dnia 1. Maja 1890 po 4% z 30-dniowym wypowiedzeniem.

Lwów dnia 31 Stycznia 1890.

Pracownika nie płacimy.

Wykazywanie.

**Wielka loterya 50-centowa.** Ciągłenie nieodwołalne **1. grudnia 1892.**

Główna wygrana **75.000 zRr.** Losy po 50 ct.

Przedają we Lwowie: Aug. Schellenberg, M. Jousz. 3984

**Chińskie srebro** z porażeniem długoletniej trwałości.

**Ważnica stołowa i deserowa**

z c. k. n. oprawy. poleca: **Christiana** następcą **W. Biliniski** we Lwowie ul. hetmańska l. 2.

fabrykat imitacyjny sławy

Wypробowany Dr. Günthera środek dla bydła przeciw zarazie pyskowej i racicznej

flaszcza po 1 zRr. 4012

**SALUTOL** znakomity środek do desinfekcyi stajen podczas zarazy (1/4 - 1/2 litra solutolu rozpuszcza się w konewce gorącej wody). Kilo zRr. 1.90.

Poleca apteka i droguerya **PIOTRA MIKOLASCHA WE LWOWIE.**

**Obrotni agenci**

ktożbyby zajął się chętnie rozprzedażą na raty prawnie dowolnych losów, najradsze otrzymane wysoka prowizja, ewentualnie stała płaca. Oferty adresować: „Bankhaus, J. Löwy, Budapest, IV., Hattner-gasse 15.” 3975

**Papugi, małpy**

Kanarki Hareńskie, ptaki zagraniczne w różnych gatunkach, przesłane, najradsze okazy. Żółwie, Myszy białe. Rybki złote po 1 zRr. do sztuki. Akwarjum kompletnie urządzone. Oglądać można codziennie E. Kargo, Lwów, Czarnieckiego 3. Cenniki wysyłamy gratis i franco.

**LIEBE'go Wino Sagrada** wyciąg z Cascares Sagrada, przeciwko utrudnionemu trawieniu. 3464 P2

J. Paweł Liebe, Drezno. We Lwowie w aptece Piotra Mikolascha.

NOWA WIELKA PAROWA **FABRYKA RUR DRENOWYCH BRACI WOHLFELDÓW** w Łaglewnikach obok Podgórza 3978

wyrabia rury drewnowe w formie prostej oraz półokrągłe zgietej, nadają się one również do kanalizacji, są dobrze i ładnie wypalone, 4 cm. do 16 cm. swiatła a są długości dowolnej.

Materialy uznany przez fachowych znawców za najlepszy, oraz maszyny najnowszego systemu dają gwarantując dobrych pod każdym względem wyrobów, których ceny są umiarkowane.

Na żądanie mogą być przesłane próbki.

Rury drewnowe odsyłać może zarząd fabryki, nabywcom koleje są stacyi „Podgórze-Bonarka”, znajdującej się obok fabryki. Zamówienia przyjmują ją obecnie o każdym czasie

Zarząd parowej fabryki rur drenowych Braci Wohlfeldów w Łaglewnikach, poczta Podgórze.

**M. Lorenz & Sohn** Magazyn nici, wstążek, towarów wełnianych, krótkich i wyrobów trykotowych

Skład „ZUM MOHREN“, Wiedeń, I., Bauernmarkt 18, 3937 poleca najobfitszy wybór wyrobów krajowych i zagranicznych po najniższych cenach fabrycznych.

Za wyborną jakość towarów poręcza firma istniejąca od lat sześćdziesięciu. Zamówienia w prowincyi tylko za szelką.

**Wielki wybór** najmodniejszych kapeluszy damskich na sezon jesienny i zimowy 3368

utrzymujemy w naszym magazynie i polecamy po możliwie umiarkowanych cenach Szan. Paniom

**I. SEIDLER i W. KARPIŃSKA** plac Kapitulny 1. 8, we Lwowie.

Zamówienia w prowincyi skutecznieamy następcami.

Prawdziwy tylko wtedy, jeśli trójkąsna butelka jest zamknięta kartką zadrukowaną jak poniżej w kolorach czerwonym i czarnym, na złotym papierze.

Dotąd nieprzewyższony.

**W. MAAGERA** prawdziwy, oczyszczony

**DORSCH**

**TRAN Z WĄTROBY** 3947 przez **Wilhelma Maager'a, w Wiedniu.**

Przez pierwsze znakomitości medyczne zbędany i z powodu wielkiej strawności przedewszystkiem dzieciom zalecany we wszystkich tych wypadkach, w których wskazanem jest ogólne wzmocnienie całego organizmu, a zwłaszcza w chorobach płuc i płu, dla poprawienia soków, oczyszczenia krwi itp. — Flaszka po 1 zRr. w moim składzie fabrycznym: Wiedeń, III. 8., Heumarkt Nr. 3, tudzież do nabycia we wszystkich aptekach i handlach kerkennych monarchii austro-węgierskiej.

We Lwowie: u pp P. Mikolascha, Z. Ruckera, J. Beisera, K. Krywianwskiego aptekarzy, St. Markiewicza, Karla Bałłabana, kupców. — Główny skład dla Austrii: W. Maager, III. 8., Heumarkt 3.

**SYNAPIZMY RIGOLLOT** Muzarda w Arkuszach

Środek dogodny, pewny, silnie odprowadzający nazwaną z niezgodnym w każdym domu

Dla uniknięcia fałszerstw wymagać wiążącego podpisu koloru czerwonego na każdym pudełku i na arkuszach.

Znajduje się we wszystkich aptekach.

SKŁAD GŁÓWNY: w Paryżu, 24, Avenue Victoria.

10 medali zasługi 12 dyplomów uznania za niezrównane wyroby

**KOSMETYCZNE I TOALETOWE.**

**MAGNOLINA** skóra sucha, szorstka i zgrubiła pod wpływem MAGNOLINY staje się miękka i delikatna. MAGNOLINA usuwa czerwonosć nosa, polizków i rąk. Cena tego znakomitego środka 1 zRr. 50 ct.

Olejek taninowy, oczyszcza skórę, wzmacnia i pobudza włosy do porostu. Flakonik 50 ct.

Pomada chinowa, wzmacnia cebulki włosowa i zapobiega wypadaniu włosów. — Słoik 80 ct.

**Woda ateńska,** do mywania włosów, zapobiega tworzeniu się łupieżu, ożywia, utrwała barwę i połysk. — Flakon 80 ct.

**BRILANTINA,** nadaje brodzie miękkość i naturalny połysk. — Cena 50 centów.

**Olejek chino-taninowy,** działa znakomicie na cebulki włosowe i na porost włosów. Już po użyciu jednej flaszki można spodziewać porost. Najlepsza preparatywa przeciw wypadaniu włosów i tworzeniu się łupieżu. — Cena 1 zRr. 20 ct.

**Esencja mietowa do płukania ust,** oprócz przyjemnego orzeźwiającego smaku i zapachu bardzo korzystnie wpływa na dżięta i zęby. — Flakon 50 ct.

**PROSZEK ROŚLINNO-ALKALICZNY** do czyszczenia zębów. Usuwa kamień i kwasy, które spowodują ból i ochudnienie zębów. Pudełko 30 i 60 centów.

**JAN IHNATOWICZ** we Lwowie sklepy własne ulica Kopernika 1. 3, ulica Halicka róg Bołżów; w Krakowie Sukeniec 1. 2; w Czerniowcach Rynek 1. 2.

Ważne dla Wlbn. Duchowieństwa.

W drukarni i litografii Pillera i Spółki we Lwowie są do nabycia druki:

Wyjaw przychodu plebanii, Wykaz wolnych kapitałów plebanii i Wykaz pobożnych fundacyj po cenie 50 ct. za libry.

Pieniądze preślny nadsyłać przekaśem pocztowym z dołączeniem 6 ct. za list przesyłkowy.

**Richterowskie zabawki: Męczydusza,** Krzyżek, Zadanis łukowe, Zamigłówa, Pitagoras itd. podają taras więcej rozrywkę jak przedtem, ponieważ nowe zeszyty zawierają także zadania dla dżu zabawek odradu. Prawdziwe tylko z marką kotwicę. Cena 35 ct. za sztukę.

Wiele tysięcy rodziców wysłało się z wszelkimi uznaniem o wysokiem wychowawczem znaczeniu sławnych Richterowskich

**kotwicznych skrzynek budowlanych**

Nie masz lepszey i bardziej zajmującej zabawki dla dzieci i dorosłych! One są najlepszym i z powodu trwałości najtańszym podarkiem na „Gwiazdkę“ dla małych i wielkich dzieci. Blizsze szczegóły o skrzynekach budowlanych i o powyżej wymienionych zabawkach dla dzieci i dorosłych, można znaleźć w nowym cenniku, zawierającym wspaniałe budowle. Cennik ten powinni sobie jak najprędzej sprowadzić wszyscy rodzice, aby mogli zawczasem dla swych dzieci wybrać rzeczywiście doskonały podarek. Wszystkie budowlane skrzyńki bez fabrycznej marki kotwicy są to swyżyzne, a jako dopelnienie zupełnie bezwartościowe naśladowstwa; należy więc żadać i przyjmować: **jedynie kotwiczne skrzyńki budowlane Richtera,** które jak dawniej tak i teraz pozostają na niedoścignionej wyżynie. Dostać można we wszystkich lepszych handlach zabawkami po ct. 35, 70, 80 do 5 zRr. i wyżej.

**F. A. D. RICHTER & Cie.** pierwsza austro-węg. c. l. k. uprwy. fabryka skrzynek budowlanych 4002 Wiedeń, I., Nibelungengasse 4. Rudelstadt, Oltten, Rotterdam, Londyn E. C., Newy York.

Rocznik II.

**KALENDARZ** ASEKURACYJNO-EKONOMICZNY na rok 1893

(Jedynie polskie wydawnictwo fachowe) 3974

opuscił prasę i jest do nabycia w księgarniach lwowskich i krakowskich, tudzież we wszystkich Agencjach Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie.

W Kalendarium z terminami i przypomnieniami gospodarzami; kalendarz myślowo-żołwiecki. Informacje, przepisy i taryfy kolejowe, pocztowe, telegraficzne; klucze do obliczenia odsetek po różnej stopie i wykas cięgniętych w Austro-Węgrzech. II. Banki i Asekuracye w Galicyi, tybkie przepisy i formalności wymagane przy podnoszeniu i konwertowaniu peryerek hipotecznych etc. Personalia. III. Kasy oszczędności, towarzystwa zażeczowe etc. IV. Bogato uposażona część literacka w prasie fachowej z dziedzin ekonomii, asekuracyi, statystyki i bibliografii. V. Ogłoszenia.

Exemplarz ozdobnie w płótno oprawny, zawierający 24 arkuszy dżuku, (około 400 stron) kosztuje zRr. 1:20; broszurowany, mniejszy, na gorszym papierze 80 ct. w a.

Pracownia **Sukien Damskich FRANCISZKI BUMEL** we Lwowie przy ulicy Skarbkwskiej liczbą 35 (parter) wykonuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa damskiego wchodzące podług wzorów paryskich.

**SKŁAD FABRYCZNY PAPIERU Antoniego Gawłowskiego** ulica Batoiego 1. 14

poleca Szan. urzędowi i Wielobnemu Duchowieństwu papier różnego gatunku, tak w ryzach jakoteż w detal.

Envelopki, kasetki, notatki, mydła i perfumy z pierwszorzędných fabryk po cenie najtańszej oraz różne przybory do pisanía i rysowania.

Przyjmuje zamówienia na bilety wizytowe drukowane i litografowane. Karton na bilety w wielkim wyborze. Ramy i paspartu na obrazy, premie, fotografie itp.

**NIEKLEJONE TUTKI CYGARETOWE** s najlepszych prawdziwych bibulek francuskich poleca po cenie od zRr. 1:20 i wyżej.

Fabryka Tutek ulica Batoiego 1. 14.

We Lwowie, ulica Batoiego 1. 30.

Szkoła kroju wyrób form papierowych i pracownia sukien damskich pod firmą **MARYA ONYSZKIEWICZ** przyjmując wszelkie zamówienia w zakres krawiectwa wchodzące.

We Lwowie, ulica Batoiego 1. 30.